

Hohmann Balázs

joghallgató (PTE ÁJK), az ÓNSZ közjogi tagozatának tagja

Beszámoló a kolozsvári Mikó Imre Szakkollégium és a pécsi Óriás Nándor Szakkollégium közös konferenciájáról

2014. október 14-én a kolozsvári székhelyű Mikó Imre Szakkollégium (MISZ) és a pécsi Óriás Nándor Szakkollégium (ÓNSZ) közös konferenciát tartott „Az Európai Unió csatlakozás hatásai Magyarországon és Romániában” címmel. A konferencia célja az volt, hogy feltárja hazánkban és a szomszédos Romániában az Európai Unió csatlakozás hatására kialakult társadalmi és jogi problémákat. A csatlakozás óta eltelt 10 év alkalmat ad arra, hogy annak nyomán kialakult joggyakorlatot és problémás alkalmazási területeket vizsgálat alá vonva, következtetéseket állapíthassunk meg a fejlesztendő jellemzők kapcsán. A konferenciát dr. Mohay Ágoston, az Óriás Nándor Szakkollégium elnöke nyitotta meg.

A konferencia első előadójaként Bíró Zsófia, az ÓNSZ elméleti-történeti tagozatának tagja tartott előadást, amelyben az európai egység megteremtésének gondolat történeti előzményeivel foglalkozott. Előadásában kitért arra, hogy az egységes Európa létrehozásának eszméje közel sem új keletű, s számos hasonlóság kimutatható az Európai Unió jelenlegi helyzete és problémái, valamint a korábbi – az antik időkbe visszanyúló – birodalomépítési és egységesítési gyakorlatok között. Az előadó az egyik legfőbb egység-keletkeztető erőnek a gazdasági viszonyokat tekinti, utalva az EU alapjait jelentő 1951-ben létrejött Európai Szén- és Acélközösségre.

Boros Anita és Szilágyi Dóra Emese a MISZ képviseletében az Európai Unió nyelvhasználati szabályozásáról tartott előadásában kifejtette, hogy Románia tekintetében nagy fontossága van az uniós szabályozásnak, mivel ennek köszönhetően a romániai magyar lakosság anyanyelvét uniós hivatalos nyelvként használhatja. A nyelvi pluralizmust támogató, nyelvi rezsimiek érvényesülését és fennmaradásáért is lándzsát törő uniós, illetve az Európa Tanácshoz kötődő törekvések külső kényszert fejtenek ki a vonatkozó romániai joggyakorlatra, s ennek köszönhetően, ha fennakadásokon keresztül is, de javulás várható a romániai kisebbségek nyelvhasználati jogát illetően, bár kérdéses ennek időpontja és mértéke.

Az ÓNSZ bűnügyi tagozatának képviseletében Kaiser Kristóf referált az európai elfogatóparancs jogintézményére, amelynek hatékonyságnövelő újraszabályozása új dimenziókat nyitott a nemzetközi szinten megvalósuló bűnüldözés előtt. Az igazságszolgáltatási folyamatban bírói mérlegelés alapján kiadható elfogatóparancs célja a büntetőeljárás gyors és hatékony lefolytatása, a kölcsönös elismerés elvére támaszkodva. A szigorú határidők mellett dolgozó eljárás részben megszünteti az uniós országok korábbi, saját állampolgárok kiadásának megtagadására vonatkozó jogát, és kiiktatja a hagyományos kiadatás esetében megjelenő politikai szempontokat.

Környei Mátyás, az ÓNSZ civilisztika tagozatának tagja előadásában a Magyarország ellen, az elmúlt 10 évben indított kötelezettségszegési eljárásokat elemezte, feltárva, hogy a Magyarország eddig minden egyes eljárás kapcsán eleget tett kötelezettségeinek vagy egyeztetések útján feloldotta a helyzetet. Az EU Bizottsága által az Európai Unió Bírósága előtt indított 14 kötelezettségszegési eljárás közül 9 a kereset visszavonásával vagy elutasításával végződött, s a többi esetben sem jutottak el az ügyek arra a szintre, hogy a Bíróság pénzbírságot szabjon ki a döntés kikényszerítésére. Az esetek jelentős része a hozzáadottérték-adó problémaköréhez kapcsolódott.

A romániai migrációs jelenségekkel a MISZ két szakkollégistája, Béres Katalin és Kelemen Beáta foglalkozott. Előadásukban feltárták, hogy a korábbi időkben Romániában erősen érvényesült a nemzetiségellenes politika, amely etnikai indokkal kombinálva tartós kivándorlást idézett elő az erdélyi magyar és német nemzetiségű lakosság körében, amely a 1990-es évek közepén időszakos migrációvá alakult át,

jellemzően megélhetési, szakmai előrelépési szempontok által motiválva. Jelenleg a fiatalok, fiatal felnőttek körében a legjellemzőbb a kivándorlás. A bevándorlási folyamatok is erősödtek az utóbbi 25 évben, napjainkra ennek köszönhetően közel 50 ezer uniós állampolgár rendelkezik romániai tartózkodási engedéllyel.

Az ÓNSZ külföldről hazatérő szakkollégistái, Daka Marija és Kovács Mihály az előzetes döntéshozatali eljárásról tartottak előadást. Az eljárásnak köszönhetően a tagállamokban dolgozó bíróságoknak lehetőségük van az eljárásaikban felmerülő, európai jog szabályaival kapcsolatos alkalmazási kérdések megválaszolásáért az Európai Unió Bíróságához fordulni. Hazánk az uniós csatlakozás óta az egyik legaktívabb résztvevője az eljárásnak, amely adat azt mutatja, hogy az európai jog alkalmazása – s természetesen így annak problémái is – jelentős teret nyert a magyar bíróságok körében. Az eljárásban feltett kérdések egy része ugyancsak a hozzáadottérték-adóhoz köthető, de gazdasági szervezetek határon átnyúló székhelyáthelyezéséről és más gazdasági ügyekben is született már határozat, amely kötelező a kezdeményező bíróságra, és kvázi-precedens jelleggel bír a tagállami bíróságok számára.

A konferencián bemutatásra kerülő témák az európai jog két ország szempontjából vizsgálható témáit térképezték fel, s rávilágítottak arra, hogy az Európai Unióval való kooperáció időről időre konfliktusokat, jogalkalmazási problémákat szülhet, de ezek feltárásával, elemzésével és feloldásával egy harmonikusabb együttműködés jöhet létre.